

SİRKÜLER
(2024/93)

Konu: Elektronik Defter Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı Hazırlanmıştır

ÖZET

Gelir İdaresi Başkanlığınca “Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı” hazırlanmıştır.

Bu taslak Tebliğ ile Gelir İdaresi Başkanlığına, envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmesi ve bu doğrultuda Elektronik Defter Genel Tebliği’nde çeşitli değişiklikler yapılması öngörülmektedir. Ayrıca, Vergi Usul Kanununun “Defter Tutacaklar” başlıklı 172 nci maddesinde sayılmayan, “İstisnalar” başlıklı 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan ve ikinci fıkrası kapsamında olmayan mükellefler ile ilgili mevzuatları gereğince ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin (dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi) e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunmadığına ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Söz konusu değişiklikler özetle aşağıda sıralanmıştır:

Tanımlar ve Kısaltmalar

Tebliğin “2. Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı bölümünde yer alan “Açılış Onayı” ve “Kapanış Onayı” tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmektedir.

Mevcut Düzenleme:	Öngörülen düzenleme:
Açılış Onayı: Hesap döneminin ilk ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,	“Açılış Onayı: Hesap döneminin ilk ayına (envanter defteri için ilk gününe) ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını”
Kapanış Onayı: Hesap döneminin son ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,	“Kapanış Onayı: Hesap döneminin son ayına (envanter defteri için son gününe) ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,”

e-Defter Uygulamasına Dâhil Olma Zorunluluğu

Hatırlanacağı üzere, 8.11.2024 R.G. tarihli 5 Sıra No’lu Tebliğ ile 1.1.2025 tarihinden geçerli olmak üzere, bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler için e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu Tebliğ ile aynı Tebliğin e-Defter uygulamasına dâhil olmaları zorunluluğu getirilen mükellefleri sayan 3.2.1 numaralı fıkrasının (3) numaralı bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Mevcut düzenleme:	Öngörülen düzenleme:
3- Bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler.	3- Bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler [Vergi Usul Kanununun 172 nci maddesinde sayılmayan, 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan ve ikinci fıkrası kapsamında olmayan mükellefler ile ilgili mevzuatları gereğince ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin (dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi) e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunmamaktadır.] .

Gelir İdaresi Başkanlığına, Envanter Defterinin e-Defter Olarak Tutulmasını Zorunlu Kılma Yetkisi Verilmesi

Aynı Tebliğin 3.2.6 numaralı fıkrasında, e-Defter uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükelleflerin bu uygulamaya hangi tarihte dahil olacaklarına dair açıklamalara yer verilmektedir.

Bu Tebliğ ile anılan Tebliğin 3.2.6 numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmektedir.

Eklenmesi öngörülen paragraf:

“Söz konusu mükellefler, edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterlerden envanter defterini ihtiyari bir şekilde e-Defter olarak tutabilirler. Başkanlık faaliyet konusu, mükellefiyet süresi, vergi, şirket veya mükellefiyet türü, aktif büyüklüğü, öz sermaye büyüklüğü, brüt satış hasılatı ve sektör gibi kriterleri ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak edefer.gov.tr adresinde yayımlanacak duyuru ile envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasına ilişkin zorunluluk getirmeye yetkilidir.”

Uygulamadan Yararlanmaya İlişkin Usul ve Esaslar

Bu Tebliğ ile aynı Tebliğin, e-Defter uygulamasına başvuruda bulunurken yerine getirilmesi gereken şartları açıklayan 4.1.1 numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mevcut düzenleme:	Öngörülen düzenleme:
a) Gerçek kişi mükelleflerin Elektronik İmza Kanunu hükümleri çerçevesinde üretilen Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya bu Tebliğ çerçevesinde Mali Mühür temin etmiş olmaları.	a) Gerçek kişi mükelleflerin Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları.
b) Tüzel kişi mükelleflerin bu Tebliğ çerçevesinde Mali Mühür temin etmiş olmaları.	b) Tüzel kişi mükelleflerin Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları.

e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulamasına Yüklenmesi

Bu Tebliğ ile aynı Tebliğin e-Defterleri oluşturmaya ve saklamaya ilişkin açıklamaların yer aldığı 4.3.1. numaralı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Mevcut düzenleme:	Öngörülen düzenleme:
4.3.1.Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olanlar, edeften.gov.tr adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak aylık dönemler itibarıyla e-Defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler dahil olmaları gereken aydan itibaren söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar. Bu mükelleflerin kâğıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır.	4.3.1.Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olanlar, edeften.gov.tr adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak aylık dönemler (envanter defteri için hesap dönemi) itibarıyla e-Defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler dahil olmaları gereken (envanter defteri için dahil oldukları) aydan itibaren söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar. Bu mükelleflerin kâğıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır.

e-Defter Dosyalarının Yüklenme Süreleri

Hatırlanacağı üzere, 8.11.2024 R.G. tarihli 5 Sıra No'lu Tebliğ ile gelir vergisi mükellefleri için e-Defter dosyalarının yüklenme süreleri ayın 10'una kadar; diğer mükellefler için ise ayın 14'üne kadar olacak şekilde güncellenmişti.

Bu Tebliğ ile aynı Tebliğin 4.3.4. numaralı fıkrasının sonuna envanter defterine ilişkin olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

Eklenmesi öngörülen paragraf:

"Uygulamadan yararlananlar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterine ilişkin olarak;

a) Açılış onayı yerine geçen hesap döneminin ilk gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

b) Kapanış onayı yerine geçen hesap döneminin son gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu gün sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonu kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur."

e-Defter ve Berat Dosyalarının Oluşturulması ve Yüklenmesine İlişkin Süreler

4.3.8.e-Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması için bu bölümde belirtilen süreler, e-Defterlerin Başkanlık tarafından belirlenen format ve standartta oluşturulması, imzalanması, oluşturulan e-Defterlerin teknik kontrollerden geçirilmesi, gerçekleştirilen muhasebe kayıtlarının tamamının oluşturulan e-Defter dosyalarında bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve e-Defter dosyalarına ait berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması ve **e-Defter ve berat dosyalarının** Başkanlık sistemine yüklenmesi için öngörülen azami süreler olup beyanname ve ödeme sürelerini herhangi bir şekilde etkilememektedir. Belirtilen süreden önceki tarihlerde de e-Defterlerin oluşturulması ve Başkanlık sistemlerine e-Defter **ve** berat dosyalarının yüklenmesi de mümkündür.

Diğer Hususlar

Bu Tebliğ ile aynı Tebliğin 7.7. numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Mevcut düzenleme:	Öngörülen düzenleme:
“7.7. Bu Tebliğ kapsamında, edefter.gov.tr adresinde duyurulan defterler elektronik ortamda tutulabilir.	“7.7. Bu Tebliğ kapsamında, edefter.gov.tr adresinde duyurulan defterler elektronik ortamda tutulabilir. Bu Tebliğin, envanter defterine münhasır olmak üzere öngörülen düzenlemelerine aykırı olmayan diğer düzenlemeleri envanter defteri için de geçerlidir.”

Söz konusu **TEBLİĞE** aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

SAYGILARIMIZLA...

